

fuzinari

Leto XXXIII

Ravne na Koroškem, maj 1996

Št. 5

Letošnji 1. maj je bil vsaj na Koroškem manj prazničen kot prejšnja leta - pa ne le zaradi slabega vremena. Tradicionalno prvomajsko srečanje zaposlenih, njihovih svojcev in upokojencev na Ivarčkem je sicer bilo, vendar brez Pihalnega orkestra ravnskih železarjev, govornika in sindikatov (menda ni bilo denarja za program). Neodvisni sindikat pa se je tik pred zdajci premislil in namesto športnih tekmovanj ob jezeru pripravil v središču Raven protestni shod proti t. i. divjemu liberalizmu, ki delavcem jemlje, kar so ustvarili s prostovoljnim delom in odrekanjem.

Sicer pa so bile ugotovitve ob letošnjem prazniku dela vsepovsod dokaj enotne: Položaj delavcev pri nas še nikoli ni bil tako slab kot zdaj. Novi kapitalisti v želji za dobičkom zanemarjajo vrednote, kot so solidarnost, zaupanje in medsebojna pomoč. Kot je dejal predsednik ZSSS, je 1. maj praznik, ki mu tudi nobena nova demokracija ne spreminja in ne zmanjšuje pomena; zaznamovanost z bojem za boljše plače, delovne pogoje in industrijsko demokracijo je namreč njegovo bistvo.

Letošnji prvi maj pa je minil tudi v pričakovanju podpisa socialnega sporazuma za leto 1996, ki bi ga naj podpisala vodstva socialnih partnerjev (vlade, delodajalcev in delojemalcev). Ker se pogajanja vlečejo že nekaj časa, je vodstvo ZSSS zagrozilo s splošno opozorilno stavko, ki bi naj bila 30. maja. Če bi do nje prišlo, bi tako rekoč vse življenje v državi zastalo, saj ta sindikat združuje več kot 400.000 članov. Po prazniku pa so se pogajanja vendarle nadaljevala, socialni pakt pa bo predvidoma parafiran v kratkem. Zadnje besede o zakonskih predlogih (zlasti glede najnižje plače in regresu ter razbremenjevanja gospodarstva) bo imel parlament, ki bo predloge vlade sprejel po hitrem postopku.

MAJSKA PRIČAKOVANJA

Ob pogajanjih o višini najnižje plače, usklajevanju plač z inflacijo, regresu, ločenem prikazovanju direktorskih in managerskih plač itd. se kar samo postavlja vprašanje, kaj Slovencu pomenita zaposlitev in plača. V nedavni Nedelovi anketi je večina (60,5 odst.) vprašanih odgovorila, da je služba pravzaprav eden od načinov, kako preživeti. Vse druge možnosti pa je izbralo bistveno manj anketirancev. Samo dobrih 8 odst. jih je npr. menilo, da služba ponuja tudi nekakšno socialno jamstvo. Zaposlitev je smisel življenja zgolj za peščico (6,3 odst.) anketirancev, približno dvajsetina (5,5 odst.) pa jih je prepričanih, da jim zaposlitev zagotavlja tudi pokojnino. Ali dohodek od rednega dela zadostuje za normalno preživetje v Sloveniji? Skoraj polovica vprašanih (46,2 odst.) je na to vprašanje odgovorila negativno, dobrih 40 odst. pa, da plača omogoča preživetje le nekaterim, drugim pa ne. Pritrdilno je na to vprašanje odgovorila samo dobra desetina anketiranih (11,3 odst.). Večina Slovencev je tudi prepričanih, da so za svoje delo premalo plačani. Da plačilo ustreza njihovemu delu, meni le dobrih 15 odst. vprašanih.

V sindikatih so ogorčeni, ker je nerazumljivo, da bi morali ravno delavci z najnižjimi plačami (okoli 21.000 delavcev prejema manj kot 54.000 SIT bruto oz. 37.000 SIT neto plače) razumeti, da bi povečanje njihovih plač pomenilo katastrofo za državo in inflacijo, kot da nanjo ne bi nič vplivala

direktorske in druge plače, ki jih ne omejujejo.

Dejstvo pa je, da so se do zdaj plače realno povečevale veliko hitreje, kot se je povečeval bruto domači proizvod - po tem smo v Evropi pravi fenomen. Po državi je v gospodarstvu in javnem sektorju pljusknil tudi stavkovni val. Razlogi zanj so zlasti v sesuvanju gospodarstva zaradi premajhne konkurenčnosti in (divjega) lastninjenja ter v porušnem plačnem sistemu. Kot pravi dr. Jože Mencinger, pa vsak uspeh stavk za plače zmanjšuje uspešnost stavk za delo, torej stavk delavcev, ki v podjetjih ne stavkajo za višje plače, temveč za plače.

Se v deželo plazi recesija? se sprašujejo zaskrbljeni opazovalci. Gospodarska rast je nižja od pričakovane (namesto 4,8 le 3,5 odst.), inflacija se povečuje (dosegla je že 10-odstotno letno rast), zaposlenost pada (imamo okrog 126.000 brezposelnih ali 13-odstotno brezposelnost), povečuje pa se tudi negativni saldo zunanjetrgovinske bilance. Primerjava gospodarskih gibanj z evropskim gospodarstvom kaže veliko podobnosti, mnenja o tem, ali gre le za krajši zastoj ali daljšo recesijo, pa so za zdaj še različna. Tudi pri nas.

Kot je dejal naš finančni minister, je biti pesimist lagodno. Nikoli ne more biti zelo razočaran, ker je lahko samo boljše, kot je pričakoval. Vlada pa bo v kratkem na podlagi analize majskih gospodarskih gibanj izdelala dodaten paket ukrepov za spodbujanje gospodarske dejavnosti.

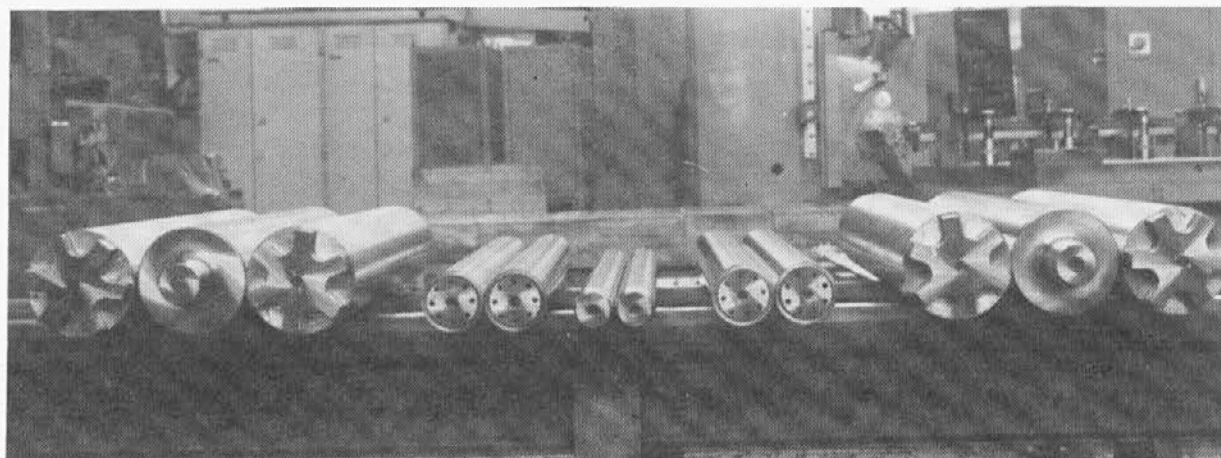
RAVENSKÉ VALJE

POZNAJO ŽE PO (SKORAJ) VSEM SVETU

Valji so eden od štirih programov v podjetju Stroji in tehnološka oprema.

Pred 58 zaposlenimi je letos zahteven cilj:

Vrednost prodanih izdelkov in storitev naj bi dosegla 7 milijonov DEM, kar je za četrtno več kot lani. O tem, kako nameravajo načrte uresničiti, smo se pogovarjali z direktorjem Valjev dipl. oec. Miranom Rebernikom.

● **Je mogoče iz podatkov o realizaciji v prvih mesecih oceniti, ali boste v Valjih letošnji načrt prodaje uresničili?**

“V začetku letošnjega leta teče prodaja po načrtih. Omeniti velja, da je predvidena realizacija kar za 25 odst. večja od lanske, medtem ko smo v preteklih letih dosegali 5 do 8-odstotno letno rast prodaje. Ocenjujem, da bomo letošnje cilje z maksimalnim prizadevanjem vseh zaposlenih, s pravilnim asortimentom izdelkov in z ustreznimi cenami tudi dosegli. Le tako bomo tudi poslovno leto končali s pozitivnim izidom.”

● **Na tradicionalnih trgih (ZDA, Francija in Italija) prodate kar 45 odst. izdelkov. Kakšna je vaša letošnja tržna strategija?**

“Tržnega deleža v omenjenih državah ne bomo povečevali, prizadevamo si namreč za čim večjo razpršitev prodaje, zato iščemo nove kupce.

Predvidevamo, da bomo letos v Evropi več prodali v Nemčijo (kjer imamo lepe možnosti), Skandinavijo (za letos je sklenjenih že nekaj pogodb), Avstrijo (vrednost izvoza naj bi povečali

za polovico) in v Anglijo (na tem trgu doslej še nismo bili prisotni).

Na Daljnem vzhodu bomo skušali v Indijo prodati toliko kot lani, povečati pa izvoz v Korejo in pridobiti naročila japonskih podjetij. (Sumitomovo je prvo.) Če bomo osvojili še japonski trg (Japonska je največja proizvajalka in porabnica jekla), se bomo zaradi te reference laže predstavljali v sosednjih državah (Malezija, Indonezija in Tajvan).

Valje prodajamo tudi v Vzhodno Evropo (Madžarska in Romunija), s Poljsko, z Rusijo, Ukrajino in s Slovaško pa vzdržujemo redne stike.

Povezali smo se tudi s podjetji iz Srednje in Južne Amerike, kamor doslej še nismo prodajali.

Nenazadnje se odpira tudi t. i. južni trg (Makedonija in Srbija), izvoz na Hrvaško pa je že vzpostavljen.

S prodajo valjev naj bi mesečno zaslužili okoli pol milijona DEM, od 60.000 do 100.000 DEM pa še s storitvami za slovenska podjetja.”

● **Kako pa se proizvodnja prilagaja zahtevnim prodajnim načrtom?**

“Pomemben je ustrezen proizvodni asortiment. Sedaj prevladujejo valji sendzimir (70 odst.), manjši

Pogovor z odhajajočim direktorjem

BILO JE VEČ DOBREGA KOT SLABEGA

Dipl. inž. Vinko Pogačnik je postal direktor družbe Metal Ravne, d. o. o., 11. 1. 1995. Imel je nalogo, da v okviru sanacije spelje združitev Metala Ravne in Jekla Štore, zato na Ravnah ni bil najbolj prisrčno sprejet. Zaradi svoje delavnosti in prijaznega, kulturnega odnosa do sodelavcev in drugih pa je pri vseh, s katerimi je prihajal v stik, vzbujal spoštovanje in si pridobil naklonjenost mnogih. Pred odhodom na novo delovno mesto smo se z njim pogovarjali o njegovem delu na Ravnah in v Štorah.

• **Gospod Pogačnik, kako ste se počutili med Korošci?**

Delo mi je bilo všeč, zato sem ga tudi sprejel. Sanacija terja obvladovanje različnih strokovnih področij in temu primerno si moraš izbrati sodelavce. Potem ko smo spoznali drug drugega, smo začeli v vodstvu družbe delovati kot dober tim.

• **Kako poteka združevanje ravenskega in štorskega obrata? Zakaj je potrebno?**

To je projekt, ki pomeni za Slovenijo novost, zato smo se morali pri delu še veliko sproti učiti. Problem je bil predvsem vzpostaviti občutek pripadnosti novi firmi, prave enotnosti še zdaj ni. Laže bi bilo, ko bi bila obrata na skupnem prostoru, tu pa gre za dve tovarni v dveh regijah. Še vedno so močne težnje, da bi ostali v dolgem programu dve firmi, a za Slovenijo to zdaj ni sprejemljivo, ker ni v stanju vzdrževati na visokem tehnološkem nivoju dveh jeklarskih objektov. Naš tržni prostor je problematičen v dveh pogledih: Na nabavni strani, ker moramo uvažati vse surovine, in na prodajni strani, ker je slovenski trg premajhen. Cilj je specializacija, ta pa terja širitev tržišča, saj proizvodnja veliko vrst jekel v manjših količinah ni racionalna. V prehodnem obdobju je treba izkoristiti prednosti proizvodnih naprav v obeh železarnah. Če ne izrabimo ekonomskih prednosti, ki jih daje štorski kontiliv, je vprašljiv celoten koncept slovenske metalurgije. Imamo 2 valjarni, 3 jeklarne, 2 jeklovleka, izkoriščenost pa je komaj 50-odstotna. Ker morajo naprave delovati 100-odstotno, bo treba nekatere ustavititi in povečati količino na drugih, kjer so stroški nižji.

delež pa odpade na ostale t. i. hladne valje (20 odst.) in valje za aluminijско industrijo (10 odst.). Ustreznejše razmerje pa bi bilo: 40 odst. hladnih valjev, 50 odst. valjev sendzimir in 10 odst. valjev za aluminijско industrijo.

Proizvodnih zmogljivosti ne bo treba povečati, saj bi večje valje lahko delali tudi v drugih programih podjetja. Naložbe pa so nujne na področju brušenja ter toplotne obdelave. Ker smo v Valjih zadnji novi stroj dobili pred osmimi leti in ker imamo trg, je zato zdaj skrajnji čas za investicije.

Pred kratkim smo začeli z dodatnim usposabljanjem delavcev na ključnih strojih, s čimer bomo povečali možnosti nadomeščanja v konicah.

Če pa bo proizvodnja rasla, bo treba razmišljati tudi o dodatnem zaposlovanju delavcev na obdelavi materiala in strokovnega kadra.

• **V konkurenčni tekmi je razvoj pomemben adut.**

“V Valjih se tega zavedamo, zato bomo začeli z razvojem valjev iz sintranega materiala. (Takšni valji so izdelani iz stisnjene jeklene prahu, so bolj obstojni pred obrabo, enostavneje pa jih je tudi brusiti.) Povpraševanje po njih je veliko, izdeluje pa jih že tudi konkurenca. Čeprav sprva ne pričakujemo dobrega finančnega rezultata, pa bomo z njimi izpopolnili našo ponudbo in postali konkurenčnejši.

Ker je brez ustreznih certifikatov vse težje prodajati, je naš cilj, da v prvi polovici prihodnjega leta dobimo certifikat kakovosti po standardih ISO. Letos se bomo s pomočjo strokovnih služb podjetja dobro pripravili na ocenjevanje, kar ne bo težko, ker postopke poznamo iz internih avditov tujih kupcev.”

• **Za odgovore se vam najlepše zahvaljujem.**

Tu se zopet postavlja vprašanje, kaj bomo žrtvovali. Na stvari lahko gledamo z lokalnega vidika ali s položaja lastnika, države, ki potrebuje le en dolgi program. Ovira, da cilja ne moremo takoj doseči, je še v znanju in izobraževanju. Velik poudarek smo začeli dajati tečajem, obiskom naših strokovnjakov v tujini in tujih pri nas, povezovanju z univerzo in metalurškim inštitutom. Vse to naj bi pripomoglo k hitrejšemu premagovanju lokalnih ovir.

• Kakšen vtis ste dobili o zaposlenih v železarni na Ravnah?

Všče mi je bila njihova pripravljenost, da delajo tudi izven delovnega časa, ne da bi spraševali o plačilu za nadure. Če so ljudje pripravljeni narediti več, kot dobijo plačano, uspeh ne more izostati. V tem pa se kaže tudi velika pripadnost zaposlenih svoji tovarni. Ko so se pokazali prvi uspehi, so se odnosi izboljšali, vodenje je postalo bolj demokratično, ideje so šle skozi različne presoje, šele potem smo sprejemali odločitve. Izboljšali so se tudi odnosi s sodelavci na nižjih mestih, prav tako s sindikati, saj smo plače lahko prilagajali uspehu firme - poslovali smo pozitivno.

• Kako pa so sprejemali združevanje v Štorah?

V Štorah je bilo več težav, saj je bila tam firma nesolventna, programske spremembe pa velike, in to ne samo strokovne, slabšali so se odnosi med vodstvom in delavci. Ker v Štorah ni bilo več razvojnega oddelka, so morali probleme reševati strokovnjaki z Raven, tega pa v Štorah niso vedno razumeli kot pomoč. Ukrepi pa so že dali določene rezultate.

Večjega učinka ni bilo moč doseči, ker investicije še trajajo. Montiran je transformator, zdaj postavljajo ponovno peč. Preden so se ljudje prepričali, da mislimo resno in da hočemo spraviti kakovost proizvodnje na ustrezen nivo, da bomo dosegli zastavljene cilje, je bilo potrebnih precej kadrovske menjave vse do 3. nivoja. Če bo zdaj osvojena filozofija, da "smo sodelavci, ki želimo kar najbolje delati, ne pa ustaviti proizvodnje, zato moramo drug drugemu pomagati", bo mojemu nasledniku lažje.

• Kako bo z ravensko metalurgijo v prihodnje?

Investicije so podrejene cilju, da bo Metal proizvajalec orodnih, specialnih jekel. S tem se bo asortiment spremenil. Doslej je bilo 60 odst. konstrukcijskih in ogljikovih jekel, v prihodnje pa se bo ta delež zmanjšal.

V prvem obdobju bomo vlagali v jeklarske naprave, ki bodo omogočile znižanje stroškov proizvodnje jekla. Tako vlogo bodo imeli v Štorah nova ponovna peč, posodobljena EO peč, novi transformator, v načrtu pa sta še vakuumsko naprava za proizvodnjo jekel, ki jih lahko lijemo na kontilivu, in posodobitev kontiliva v Štorah.

Investirali bomo tudi v klasično litje, saj bomo na Ravnah uvedli nove tipe kokil in kontrolo tehtanja. Povečati želimo proizvodnjo orodnih jekel, kar bo omogočila nova žarilna peč Ebner, ki jo postavljamo na Ravnah, potrebna je še hladilna jama za počasno ohlajevanje jekel, občutljivih na razpoke.

V ravenski kovačnici smo začeli s pripravami na

modernizacijo kovaškega stroja. Razmišljamo še, ali bomo kovaške zmogljivosti dopolnili z novim avtomatskim kovaškim strojem ali s težjo stiskalnico.

V valjarni bo treba posodobiti regulacijo srednje proge in zgraditi sodobno blok progo za orodna - ploščata in okrogla jekla.

V jeklovleku bomo investirali v obdelavo valjanih svetlih profilov (luščilni stroji), medtem ko bomo proces vlečenja prenesli v Štore.

Na Ravnah pripravljamo še ekološke investicije - protihrupno zaščito UHP in reševanje nevarnih odpadkov.

Ko bodo končane vse našete in še nekatere druge, manjše investicije, bo jeklarstvo v letu 1997 lahko že prinašalo dobiček.

Naš cilj je ne povečevati količinske proizvodnje jekel, temveč z donosnimi vrstami kvalitetnih jekel dosegati dobre poslovne rezultate. Tako usmeritev narekujejo tako podjetniški kot nacionalni vidik, saj nimamo lastnih surovinskih baz, energija je draga, ne smemo obremenjevati okolja.

• Kakšne so možnosti razvoja našega jeklarstva glede na tržna gibanja?

Na jeklarskem trgu trajajo ciklusi v povpraševanju 4 do 5 let. Zadnje najnižje povpraševanje je bilo v letih 1992 in 1993, najvišje lani, zdaj smo v fazi umirjanja, ki mu bo sledil padeč in nato znova porast povpraševanja. Seveda ti ciklusi manj prizadenejo proizvodnjo orodnih jekel, kjer je poraba bolj stalna. Prizadevamo si preiti med tovrstne proizvajalce, imeti pa moramo ustrezno opremo, znanje in zagotoviti servisiranje pri kupcih.

Lani smo zaradi prestrukturiranja proizvodnje in prehoda v višji cenovni razred izgubili določene kupce; letos moramo pridobiti nove, kvalitetne kupce, take, ki bodo priznavali našo kakovost - nenazadnje proizvajamo jekla po standardu ISO 9001.

• V zadnjih letih je bil v Železarni Ravne zadan velik udarec razvoju. Ob ukinjanju določene proizvodnje na Ravnah bi potrebovali nove programe. Ali jih razvijamo?

Uvedli smo oblike izobraževanja, ki omogočajo krepitev raziskovalno - razvojne dejavnosti, povezovali se bomo z inštitutom in univerzo. Ob reorganizaciji se je jedro razvoja v metalurški proizvodnji ohranilo, slabše pa je v podjetjih mehanske predelave.

V Metalu smo ustanovili programski svet, ki bo skrbel za izobraževanje ljudi za metalurške poklice. Predvsem v Štorah je to nujno potrebno.

• S kakšnimi občutki odhajate z Raven?

Delo, ki sem ga tu opravil, bodo ocenili drugi. Odhajam pa v prepričanju, da sem nekaj storil za to, da se bo tako imenovani dolgi program v Sloveniji ohranil in da smo se z izvedbo nekaterih investicij začeli približevati cilju - poslovati z dobičkom in kar največ jekla predelati doma.

Sicer pa se ne poslavljam popolnoma; kot član Uprave SZ bom odgovoren za proizvodnjo, tehnologijo in investicije, zato bom še naprej povezan tudi z Ravnami.

• Gospod Pogačnik, želimo vam uspešno delo v prihodnje.

Mojca Potočnik

S tiskovne konference o Slovenskih železarnah

POTREBNE SO NALOŽBE V MEHANSKO PREDDELAVO

V ponedeljek, 15. aprila, so družbe Železarne Ravne obiskali slovenski minister za gospodarstvo **Metod Dragonja**, predsednik uprave SŽ **mag. Alojz Vrečko** in predsednik nadzornega sveta SŽ **Jože Hujs**. Z vodstvi ravnanskih družb mehanske predelave so se pogovarjali o razmerah, v kakršnih poslujejo, in o možnostih nadaljnjega razvoja.

Po obisku so priredili tiskovno konferenco, na kateri so predstavniki obveščanja poročali o poslovanju Slovenskih železarn v letu 1995 in o načrtih za leto 1996 ter o uresničevanju sanacijskega načrta.

Mag. Alojz Vrečko je dejal, da so organizacijski cilji sanacijskega načrta doseženi, poslovanje v SŽ pa se je prav tako že močno izboljšalo.

Po sklepu lastnika so se pred koncem leta 1994 Slovenske železarne preoblikovale v delniško družbo (koncern je v lasti države) in uvedle dvonivojsko lastništvo, kar pomeni, da so npr. proizvodne družbe Železarne Ravne nehale biti lastnice stanovanj, objektov družbenega standarda itd., saj je vse premoženje prešlo v neposredno lastništvo koncerna.

Kot uspeh si vodstvo Slovenskih železarn šteje tudi zelo močno znižanje števila zaposlenih, saj jih je od 18.000 (pred začetkom sanacije) ostalo v družbah SŽ le še 7.600, njihovo število pa se bo še zmanjševalo, če bo tako narekovala konkurenca.

Pri organizacijskem in lastninskem preoblikovanju je vodstvo SŽ črtalo t. im. "vmesni nivo", kar ni potekalo brez odpora, vendar je uspelo. Tako bodo letos likvidirali Železarno Jesenice kot pravno osebo. Precejšen odpor je povzročala tudi združitev Jekla Štore in Metala Ravne, vendar je bil po Vrečkovem mnenju dosežen napredek, tako da poti nazaj ni.

Zaradi slabih poslovnih rezultatov so se odločili tudi za združitev ravnanskih družb Stroji in STO v močno podjetje mehanske predelave in strojegradnje z okrog 1.200 zaposlenimi.

Za Ravne je zelo pomembno tudi področje jeklolivarstva. Oblikovali so skupno upravo za družbi Jeklolivarna in Armature Muta, ni pa še gotovo, ali se bosta družbi tudi dejansko združili.

Gostje so si ogledali tudi proizvodnjo Nožev. Po Vrečkovem mnenju si družba, ki ima dobre poslovne rezultate, zasluži v prihodnje večjo pozornost, kot so ji jo namenjali doslej.

Vodstvo SŽ je poročilo o uresničevanju sanacijskega načrta predložilo tudi vladi; ta ga je ocenila pozitivno, zato meni, da država svojega denarja (skupno z garancijo 240 mio DEM) v ta sistem ni vložila zaman. Poslovni izidi SŽ lani sicer še niso bili pozitivni, vendar so bile izgube za polovico manjše kot v letu 1994. Letos bi morali biti rezultati v vseh podjetjih SŽ, razen v Metalu Ravne in Verigi Lesce, pozitivni.

Načrti za leto 1995 niso bili uresničeni tudi zato, ker so bili zelo zahtevni. Enako velike zahteve morajo v SŽ uresničevati letos. V prvih mesecih posamezne družbe še niso bile na trendu letnega načrta, vendar so bili rezultati v začetku leta za 6 do 7 odst. boljši kot lani, v strojegradnji pa so se izboljšali celo za 36 odstotkov.

Težave pri izpolnjevanju načrtov v SŽ niso samo subjektivne, temveč izhajajo iz slovenskega okolja, kjer ni prave industrijske politike, tarnajo pa vsi izvozniki. Slovenske železarne so velik izvoznik, presežek izvoza nad uvozom znaša 200 mio DEM. Vodstvo koncerna ugotavlja, da se pri reševanju težav v prihodnje ne bo več zatekalo k državni blagajni. Izrabljalo bo lastne poslovne možnosti, denar bo pridobivalo še naprej tudi z dezinvestiranjem premoženja, ki ni nujno potrebno za osnovno proizvodnjo. Po sklepu vlade naj bi s prodajo pridobili 30 mio DEM, ki jih bodo SŽ porabile za pokrivanje izgub in za naložbe v proizvodnjo.

BO METAL REŠIL ŠTORE?

Ker so rezultate poslovanja v Metalu Ravne vodili ločeno za obrata na Ravnah in v Štorah, so ugotovili, da so bili poslovni izidi na Ravnah lani že pozitivni (podobno kot v Acroniju na Jesenicah), Štore pa skupno bilanco vlečejo navzdol, v rdeče številke.

Kljub temu je vodstvo SŽ prepričano, da je odločitev o združitvi Jekla in Metala pravilna (narekovala jo je študija Phare) in za perspektivo ravnanske metalurgije koristna. Proizvodne naprave v Štorah je treba doinvestirati, razviti ponovno tehnologijo proizvodnje jekla, napravo za kontilitje pa dopolniti, da jo bo mogoče uporabljati za kar največ kakovostnih vrst jekel. Tako bo mogoče v Štorah izdelovati več vrst kvaliteta, katerih proizvodnja je na Ravnah predraga. Štorsk proizvodnjo pa je mogoče na Ravnah nadgraditi in dodelati. Homogeno vodstvo Metala naj bi doseglo sinergijske učinke, ki sicer niso toliko v interesu ravnanskega dela Metala, temveč bolj v interesu slovenske metalurgije kot celote.

Zaradi tega so bili potrebni kadrovske ukrepi v vodstvu Metala. Namesto Vinka Pogačnika, ki se zaradi zdravstvenih težav vrača bliže domu - postal je član uprave SŽ v Ljubljani - je postal direktor Metala Brane Žerdoner, dotlej član uprave SŽ, zadolžen za kadrovske prestrukturiranje in dezinvestiranje (prodal je npr. hotel Korotan v Portorožu in Ivarčko z Ošvenom). Novi direktor si je seveda izbral novo vodstveno ekipo po svoji zamisli. Vanjo je vključil, kot smo že poročali v Novicah, dipl. inž. Jožeta Studenčnika iz Jeklolivarne in dipl. inž. Marjana Mačkoška iz Štor.

SANACIJA JE USPEŠNA

Po mnenju ministra Dragonja sanacija Slovenskih železarn poteka uspešno, družbe mehanske predelave na Ravnah pa je obiskal, da bi lažje ocenil njihove možnosti nadaljnjega razvoja. Ocenil je, da brez naložb v posodobitev opreme ne bodo vzdržale konkurenčnega boja.

Pomembno je, da so v SŽ s prestrukturiranjem proizvodnje prešli iz nižjega (350 DEM na tono) v višji cenovni razred (čez 700 DEM na tono), in bi namesto o železarnah že lahko govorili o slovenskih jeklnah. Pomoč države je bila precejšnja. Vloženih 140 mio DEM je prešlo v javni dolg, 40 mio DEM je bilo subvencij za socialne programe, 60 mio DEM pa je država namenila za bančne garancije.

Pri oblikovanju razvoja strategije je pomemben tudi lastniški vidik - pripravljajo zakonske pogoje za lastninjenje državne lastnine. Oceniti bo treba, kaj je smiselno razvijati z lastnimi kapitalskimi vložki, kaj dezinvestirati in kaj dokapitalizirati s tujim kapitalom. Dosedanje prestrukturiranje je omogočilo vstop v višje cenovne razrede in odpiranje novih

trgov, potrebna pa so še dodatna vlaganja v razvoj novih izdelkov in tehnologij, tako pri metalurških panogah kot v finalizaciji proizvodnje. Predvsem strojogradnja je investicijsko zelo zaostala.

Pri uresničevanju sanacijskega programa je pred Slovenskimi železarnami še ena faza - privatizacija. Po besedah Jožeta Hujsa si glede lastninjenja delavci SŽ ne smejo delati utvar, da bodo lastninili premoženje glede na vloženo delo in sredstva, saj je država stoodstotna lastnica vsega premoženja slovenskih železarn (le 5 odst. imajo v lasti delničarji). V skladu z zakonodajo bodo lahko zaposleni in drugi upravičenci s certifikati in listinami o premoženju odkupili plačah odkupili do 20 odstotkov premoženja, vendar bo po predvidevanjih uprave SŽ to lastninjenje potekalo na ravni koncerna in ne po posameznih d. o. o.

Na vprašanje o delovnih presežkih v letu 1996 je novi direktor Metala Brane Žerdoner odgovoril, da bo do konca leta okrog 850 odvečnih delavcev. Nekaj čez 100 jih bo v Acroniju, čez 100 v Metalu Ravne, 300 v Verigi Lesce (bodo jo razformirali), 80 v De profundis, ostali pa v drugih družbah SŽ.

Mojca Potočnik

Oskrba z energijo v marcu 1996

Dobava primarnih energentov je bila v marcu v redu, enako tudi proizvodnja in oskrba porabnikov s sekundarnimi energenti. Zaradi prekoračitev porabe zemeljskega plina v primerjavi z mesečnim načrtom odjema pri dobavitelju GEOPLIN Ljubljana smo dodatno uporabljali propan - butan. Porabili smo 61.172 kg PB.

Poleg oskrbe porabnikov z energenti smo zbrali od družb železarne Ravne 21,2 m³ in od zunanjih dobaviteljev 2,0 m³ odpadne emulzije ali skupaj 23,2 m³. Za sežig pa smo zbrali skupno 35.600 kg odpadnega

olja, in sicer: 4.800 kg od družb železarne, 21.800 kg od zunanjih dobaviteljev ter 9.000 kg s cepljenjem emulzije.

Za normalno obratovanje in oskrbo porabnikov z energenti pa smo opravili načrtovane preventivne periodične preglede in vzdrževali energetske naprave in omrežje.

Ker pa so se zunanje temperature povišale, smo v Železarni Ravne na omrežju sanitarne tople vode zaprli vse izpuste na izlivih pretokov vode pri končnih porabnikih in s tem zmanjšali porabo sanitarne tople vode.

Tabela prikazuje, kako je poraba zemeljskega plina odstopala kljub dodatni porabi PB.

D R U Ž B A	PLAN PORABE (Sm ³)	PORABA (Sm ³)	INDEKS
SŽ - METAL Ravne, d. o. o.	2.496.670	2.653.876	106,3
SŽ - JEKLOLIVARNA Ravne, d. o. o.	148.980	124.545	83,6
SŽ - STROJI IN TEH. OPR. Ravne, d. o. o.	58.060	46.971	80,9
ENERGETIKA. Ravne, d. o. o.	1.392.500	1.649.002	118,4
S K U P A J	4.096.210	4.474.394	109,2

Na parnem in vročevodnem kotlu št. 1 smo opravili dimnikarsko čiščenje in druga servisna dela. Na parnem kotlu št. 1 smo uredili avtomatsko regulacijo odsoljevanja, s tem pa smo zmanjšali porabo napajalne vode in toplote.

Zaradi preventivnih ukrepov in spremembe namembnosti hale bivše lahke kovačnice smo blindirali cev pitne vode za notranji razvod po objektu.

Na podlagi naročil smo opravili tudi več servisnih del in predelav na strojnih napravah in omrežju centralne kurjave za zunanje naročnike.

Inž. Ferdinand Kotnik

DEZINVESTIRANJE JE DEL VSAKE SANACIJE

Pogovor z Branetom Žerdonerjem, vodjem projekta Dezinvestiranje v SŽ

Kot začetek procesa dezinvestiranja v Slovenskih železarnah lahko štejemo objavo razpisa za prodajo 16 t. i. podjetij C (med njimi petih ravenskih), ki je bil objavljen jeseni leta 1993. UO SŽ je takrat sklenil najbolj resno obravnavati le ponudbe za nakup De profundisa, ki ga je potem (ne)uspešno prodajal oz. dajal v najem še leta 1994, 1995 in 1996. Sedaj poteka t. i. postopek redne likvidacije družbe De profundis, saj je njeno premoženje že ali pa bo v kratkem prešlo v roke novih lastnikov oz. najemnikov. V zadnjih letih pa so SŽ prodale še več t. i. poslovno nepotrebne premoženja, zato je zdaj kar primeren čas za ocenitev dosedanjega dezinvestiranja.

Pogovarjala sem se z dipl. soc. Branetom Žerdonerjem, ki je kot donedavni član Uprave SŽ za področje kadrov in organizacije vodil tudi projekt dezinvestiranja.

● Kakšen je namen dezinvestiranja v SŽ?

“Osnovni cilj dezinvestiranja je v procesu sanacije SŽ vseskozi enak. Dezinvestiranje je nujna poslovna poteza v sanaciji vsakega podjetja. Poleg znižanja tekočih stroškov je to namreč obvezna sestavina vsakega sanacijskega načrta. Znana je v teoriji in praksi poslovanja.

Slovenske železarne je k procesu dezinvestiranja spodbudila tudi Vlada RS, ki je junija 1993. leta sklenila, da morajo železarska podjetja na ta način zbrati vsaj 30 milijonov DEM. To naj bi bil njihov prispevek k sanaciji, saj je tudi država kot novi lastnik železarn za njihovo ozdravitev prispevala veliko denarja.

V poslovnem poročilu SŽ za leto 1995 in v poročilu o izvajanju sanacijskega programa iz letošnjega januarja smo analizirali tudi dezinvestiranje in ocenili, da smo cilje dosegli.”

● Katero premoženje so SŽ do zdaj prodale in koliko so zanj iztržile?

“V letih 1994 in 1995 je vrednost dezinvestiranega premoženja znašala 43,7 milijona DEM. Lani smo npr. prodali kar za 33,7 milijona DEM premoženja, ki ne sodi v osnovno dejavnost SŽ oziroma ga le-ta ni uporabljala. Tu gre seveda za vrednost kupoprodajnih pogodb. Nekatera sredstva smo prodali na večletni kredit, zato je prilivov v resnici manj - lani npr. 21,5 milijona DEM.

Če skušam natančneje odgovoriti, kaj je bilo prodano, potem naj začnem z zemljišči, kjer smo sklenili pogodb v vrednosti 2,5 milijona DEM. V glavnem pa je tu šlo za poravnavo naših obveznosti do občin za sklad stavbnih zemljišč.

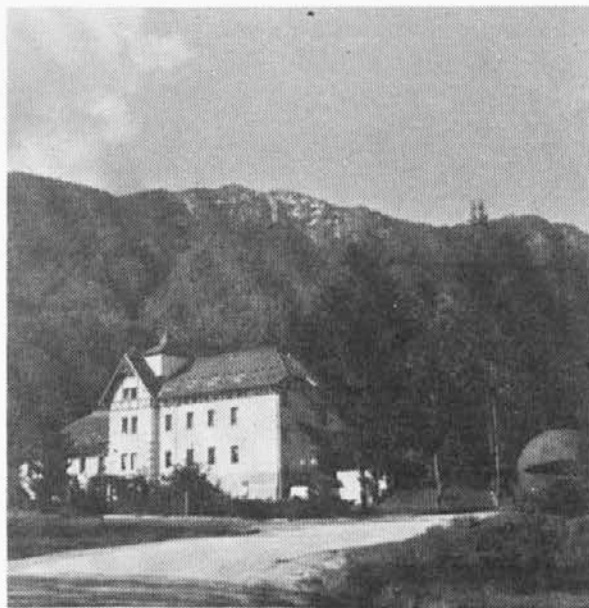
V paketu dezinvesticij je bila največja postavka prodaja poslovnega deleža SŽ v družbi Petrol-Zemeljski plin. Denar od prodaje je dobilo devet družb SŽ za dodatna obratna sredstva.

Po višini izkupička sledita hotel Korotan, za katerega je znašala kupnina skoraj 5 milijonov DEM, in traktorska hala v Štorah, prodana za 4,3 milijona DEM.

Za ostale nepremičnine smo iztržili od 20.000 DEM (npr. počitniški apartma) do 700.000 DEM (npr. poslovna stavba Verige Lesce). Do zdaj so SŽ prodale naslednje objekte: samski dom v Štorah, poslovno stavbo v Verigi Lesce, traktorsko halo v Štorah, hotel Korotan, stanovanje v Ljubljani, nekaj hal družbe Seiko na Jesenicah, restavracijo in razdelilnico hrane na Jesenicah ter apartma na Cresu.

Vrednost prodanega drobnega inventarja in opreme, kamor uvrščamo tudi osnovna sredstva, prodana novonastalim privatnim podjetjem, znaša 2,6 milijona DEM.

Procesa dezinvestiranja smo se z enako intenzivnostjo lotili v vseh železarskih središčih. Dejstvo je, da smo za halo v Štorah na trgu nepremičnin hitro našli kupca, in sicer Sklad za razvoj RS. Na Jesenicah je bilo npr. po ustavitvi poslovanja v družbi Seiko prostih nekaj hal. Od počitniških zmogljivosti smo najprej prodali objekt v Crikvenici, potem portoroški hotel, sedaj pa iščemo kupca za hotel na Rabu, vendar pa je prodaja na Hrvaškem nekoliko otežena.”

• *Zadnji dan aprila pa je ravenski Metal avstrijskemu kupcu prodal specialno jeklaro.*

"To je res najnovjša novica o dezinvestiranju v SZ. Z avstrijsko firmo Treibacher Auermet GmbH smo se o vsebinskih izhodiščih prodaje dogovorili že konec lanskega leta, vendar pa kupec takrat pogodbe ni podpisal. Iskali smo druge možnosti. V aprilu pa smo s firmo Treibacher pogovore obnovili in podpisali takšno kupoprodajno pogodbo, kot smo jo načrtovali že lansko jesen.

Prodaja pomeni dvoje: Objekt ostaja na Ravnah, začela se bo proizvodnja, zaposlitev bodo dobili naši ljudje. Metal pa dobi denar, ki ga potrebuje za naložbe. Kupnina za vakuumsko indukcijsko peč znaša 3,2 milijona DEM, upoštevati pa je treba še najemnino za zgradbo in zemljišče, ki jo mora kupec za prvi dve leti plačati vnaprej - skupaj je to okrog 4 milijone DEM. Seveda bo lahko podjetje Treibacher halo v prihodnosti tudi odkupilo, če bo to želelo.

Novi lastnik specialne jeklarne je v začetku maja že zaposlil tri delavce, četrtega (poslovodjo) pa še išče. Sredi meseca naj bi bil tehnični pregled peči, potem pa bo predvidoma že stekla proizvodnja. Počakati bo treba le še na registracijo kupčevega podjetja - podružnice v Sloveniji (Treibacher Auermet Ravne, d. o. o.). Od obsega proizvodnje bo odvisno tudi število tam zaposlenih. Mislim, da bo na tem agregatu delalo 10 do 12 ljudi, ravenske družbe pa bodo temu podjetju zagotavljale tudi storitvene dejavnosti."

• *Dolgo časa je bila aktualna prodaja družb Noži in Armature Muta. Ali interes zanjo še obstaja?*

"V letih 1994 in 1995 so potekali pogovori o prodaji poslovnega deleža oziroma o dokapitalizaciji teh dveh družb. Za vsako se je zanimalo podjetje, ki je bilo tudi sicer največji kupec njunih izdelkov. Vendar pa so bila razhajanja o ceni prevelika in tako do prodaje deleža podjetja oz. dokapitalizacije ni prišlo. Od tega namena sicer nismo odstopili. Družbi sedaj poslujeta stabilno, s tem pa dokazujeta, da so bila naša pričakovanja o ceni, ki smo si jo zamišljali kot pošteno tržno, upravičena. Pozitivno poslovanje družb omogoča, da se lahko resno pogajamo z vsakomer, ni nam treba hiteti in pristajati na neugodne pogoje. Letos ne predvidevamo obnavljanja pogovorov o prodaji oz. dokapitalizaciji teh družb. Le-ti sta tehnološko povezani s slovenskim jeklarstvom in livarstvom, sodita pa tudi med družbe, ki so konstanta koncerna SZ."

• *Ali je proces dezinvestiranja že končan?*

"Ne, ker je še nekaj osnovnih sredstev, ki jih je treba prodati. Letos bo dezinvestiranje potekalo na drugih lokacijah. Precej premoženja je še v Verigi Lesce, na Jesenicah bomo prodajali nezazidana zemljišča, na Rabu pa turistične zmožljivosti.

Letos pa se bo začel nov proces dezinvestiranja, ki ga doslej nismo toliko poznali: prodaja celotnih družb, ki dolgoročno ne sodijo v koncern SZ. To so družbe Itro, Tovil, Plamen, Fiprom oziroma vse tiste predelovalne družbe, ki nimajo baze v slovenski metalurgiji. Kdaj bo prodaja izpeljana, je težko reči. Takšen proces traja kar nekaj časa. Del nalog s področja dezinvestiranja sem s prevzemom novega delovnega mesta predal finančnemu direktorju SZ Igorju Veluščku."

• *Kako zavračate očitke, da SZ prodajajo objekte in ukinjajo dejavnosti, ki prinašajo dobiček, oziroma da prodajajo pod ceno?*

"Argumenti proti prodaji so prisotni vseskozi. Vendar resnega protirargumenta ni! To je kapital SZ, ki mora

biti v funkciji poslovanja naše osnovne dejavnosti, če pa to ni, pa mora prinašati donos, ki ga lahko lastnik prerazporeja v osnovno dejavnost. Takšen proces je bil v fazi preživetja osnovne dejavnosti nujen.

Družba De profundis bi morala ustvariti vsaj 600.000 DEM letnega profita, da bi to ustrezalo prodajni vrednosti 6 milijonov DEM, kar je hipotetični 10-letni dobiček. Če bi podjetje uspelo priposlovati takšen dobiček, bi ga lahko lastnik - ker je to njegova formalnopravna pravica in v procesu sanacije tudi ekonomska nuja - tudi odzvel. Dobiček pa bi moralo podjetje doseči z obstoječim premoženjem, brez dodatnih vlaganj.

Iluzorno pa je, da bi De profundis to zmožgel. (Hotel v Portorožu je sodil v cenovni razred 40 do 50 DEM za nočitev v glavni sezoni, ni imel pokrite restavracije, kar je omejilo poslovanje na 100 do 120 dni v letu; v družbeni prehrani smo sami zainteresirani za najnižje stroške in ne za najvišji dobiček; hotel Rimski vrecel tudi ne premore kakovostnih prenočitvenih zmožljivosti.) Na trgu turističnih storitev se je De profundis srečeval s konkurenco, s hoteli, ki so lahko svoj dobiček, ker je bila to pač njihova osnovna dejavnost, vlagali v lasten razvoj, izboljševali ponudbo in posledično tudi cene svojih storitev. To bi moral storiti tudi hotel Korotan v Portorožu, če bi hotel konkurirati okoliškim hotelom. Potrebna bi bila njegova posodobitev in ureditev pokrite restavracije.

Ko je postalo jasno, da ne moremo hkrati razvijati metalurgije in turizma, tudi ni bilo mogoče več zagotavljati profesionalnega pristopa na kadrovskem področju. Želim, da me pravilno razumete. Ne gre za žaljenje ali oporekanje sposobnosti zaposlenih, ampak za dejstvo, da je bilo v zadnjem času zelo težko najti natakarje in kuharje za hotele, za katere so ljudje vedeli, da so namenjeni prodaji. Kandidati so se namreč spraševali, ali bo novi lastnik obdržal zaposlene. Ker družba ni mogla pridobiti najboljših kadrov, je to le še en argument proti trditvi, da bi bila sposobna velikega dobička. De profundis je lansko leto zaključil tako, kot je bilo v IF že napisano. Podrobnejša bilanca pa je pokazala, kje je bil dobiček ustvarjen in kje so nastale izgube oz. kam se je presežek prelival.

Na trgu nepremičnin pač velja zakon ponudbe in povpraševanja. Nismo mogli čakati, da se cene dvignejo; lahko bi tudi padle ... To je bilo namreč obdobje, ko je osnovnim dejavnostim SZ primanjkovalo naročil, dosegale so nizke cene, socialna klima pa je bila slaba. Vladala je negotovost, ali bodo tehnične zmožljivosti ohranile Jesenice ali Ravne. Takrat lastniku pač nismo mogli ugovarjati, da ne moremo dezinvestirati, ampak da pričakujemo pomoč le od države.

Na očitek o prodaji pod ceno odgovarjam s kriterijema, ki smo ju upoštevali pri prodaji: transparentnost in cenitveni elaborati. Prodajo smo izpeljali prek javnih razpisov oziroma z zbiranjem ponudb ali prek javnih oblik licitiranja. Upoštevali smo sklep nadzornega sveta SZ, da prodajna cena ne sme odstopati od ocenjene vrednosti. Cenitvene elaborate so pripravili strokovnjaki z licenco."

• *Poskusi dezinvestiranja družbe De profundis so se začeli že pred tremi leti, sedaj pa se ta proces zaključuje.*

"Poskus, da bi prodali De profundis kot celoto, ni uspel. Z angažiranjem družbe SKB Leasing in Nepremičnine ter po izdelanem cenitvenem elaboratu pa smo se odločili, da je prodaja po delih bolj učinkovita. Pojavili so se tudi nekateri problemi, ki so prodajo oteževali - mislim predvsem na denacionalizacijski zahtevek za kompleks Rimski vrecel.

Po prodaji hotela Korotan se je družba znašla v razmerah, ko je bilo treba hitro ukrepati. Obdržala je namreč del dejavnosti prehrane, ki je imela pozitivne poslovne rezultate, in dvoje dejavnosti, ki sta prinašali izgubo. Edini izhod bi bil, da za malice v železarni plačujemo več (in si povečamo stroške), s tem dobičkom pa De profundis pokrije izgubo hotela Rimski vrelec in smučišča Ivarčko - Ošven. Dejstvo je, da tudi letos kljub ugodnim snežnim razmeram in dobri urejenosti prog niso prodali dovolj smučarskih kart, da bi pokrili osnovne materialne stroške. Tamkajšnje izgube pa z višjimi cenami malice tudi nismo mogli pokrивati, saj bi ti stroški vplivali na višje cene jekla oz. izdelkov.

Poleg tega je drugostopenjski organ odločil, da se denacionalizacijski zahtevek vrne v obravnavo na prvo stopnjo, kar bi lahko pomenilo, da bi bilo treba na razsodbo čakati tudi do nekaj let.

Če ne bi intervenirali in pokrivali izgube, bi hotel Rimski vrelec prenehal poslovati, saj mu prodajalci ne bi več dobavljali hrane in pijače. Tudi smučišča v takšnih razmerah ne bi mogli več vzdrževati, to pa bi ogrozilo varnost smučarjev. Tako bi se začarani krog sklenil, vodil pa bi v bistveno večjo krizo.

S posamičnimi razpisi smo zato iskali nove gospodarje in lastnike De profundisovega premoženja."

● *Usoda hotela Rimski vrelec pa je sedaj že znana.*

"Hotel bomo ob poravnavi z denacionalizacijskim upravičencem (Ano Nesič iz Argentine, ki jo zastopa Vinko Merkač) vrnili v naravi. Za povečano vrednost hotela v primerjavi z letom 1948 bomo prejeli delnice odškodninskega sklada."

● *Čeprav je zadnji razpis ponujal RTC Ivarčko in smučišča v najem, pa je ta kompleks zdaj prodan.*

"Za cennitveno ceno smo ga prodali družbi CMP iz Slovenj Gradca, ki jo vodi direktor Jože Grah. Ta družba je po naših podatkih od denacionalizacijskega upravičenca pripravljena vzeti hotel v najem ali pa ga celo odkupiti. To je pomembno, ker bo tako delo obdržalo vseh 18 delavcev, zaposlenih v tem kompleksu."

● *Javorniški grad pa naj bi za 375.000 DEM kupila družba P. S. T. iz Kotelj (lastnik Boris Pešl), vendar se je izkazalo, da je tudi zanj vložen denacionalizacijski zahtevek.*

"Če bo občinski upravni organ odločil, da je treba grad vrniti v naravi, potem bodo morale SŽ vrniti družbi P. S. T. že delno plačano kupnino. Imamo pa informacije, da je denacionalizacijski upravičenec (Klaus Osiander) pripravljen grad prodati. Ker smo v SŽ kupca za ta kompleks že našli in ga mogoče tudi delno zavedli, se bomo skušali z novim lastnikom poravnati in zagotoviti obljubljene možnosti družbi P. S. T. kot kupcu tega gradu."

● *Kakšen pa je bil odziv na razpis za najem (ne prodajo!) jedilnic v železarni?*

"Uprava SŽ je res sprejela sklep, da jedilnic zaradi nadaljevanja dejavnosti in lege ne proda. Na razpis s

podrobno opredeljenimi pogoji, objavljen je bil v Novicah, so prispele tri prijave.

Uprava je izbrala družbo, ki jo sestavljajo trije posamezniki, sedaj še zaposleni v De profundisu, ter pravna oseba iz Ljubljane. Med njihovimi referencami je tudi priprava hrane v družbi Revoz Novo mesto. Nova družba bo za malice v železarni skrbela od 1. junija, zaposlila pa bo tudi vseh 45 delavk in delavcev."

● *Je kaj zanimanja tudi za poslovne prostore družbe?*

"Župan občine Ravne - Prevalje je izrazil interes za nakup."

● *Hotel Korotan je kupilo Ministrstvo za šolstvo in šport in bi moralo zanj odšteti 5 milijonov DEM.*

"Kupoprodajna pogodba je predvidevala plačilo v petih letih, letno 1 mio DEM. Vendar pa so bile banke pripravljene dati ministrstvu denar vnaprej, zato so SŽ celotno kupnino že vnovčile oz. je prišla v Metal kot dodaten kapital."

● *Kakšna bo cena ukinjanja družbe De profundis za zaposlene?*

"Več kot 80 odst. zaposlenih bo ostalo v delovnem razmerju za nedoločen čas pod pogoji, kot so jih imeli v De profundisu.

Glede na predstavljene poslovne odločitve ostaja 15 delavcev brez dela. Med njimi bodo delavci, ki se ukvarjajo s prestrukturiranjem, in Logistični center vsaj tretjini presežkov med šestmesečnim odpovednim rokom poiskali ustrezno obliko zaposlitve. Danes težko rečem, da bomo uspeli prezaposliti vse, vendar pa bodo vsi

odpuščeni delavci deležni pravic po zakonu (odpravnina, odpovedni rok)."

● *Družbe De profundis torej po 1. 6. 1996 ne bo več?*

"Ne, ta družba bo vsaj še letos obstajala zaradi različnih razlogov (odpovedni rok, izdajanje faktur za najemnine ...). Redno likvidacijo vodi njegova direktorica.

Vse obveznosti, ki jih ima De profundis do dobaviteljev, bomo reševali v okviru ravnanskih proizvodnih družb, do katerih je le-ta imel terjatve."

G. Žerdoner, najlepša hvala za odgovore.

Andreja Čibron-Kodrin

Odmev na zapis

Koroški jekleni propad

24. aprila 1996 je bil v 17. - 18. št. revije MAG objavljen članek novinarja Jožeta Biščaka Koroški jekleni propad.

Zapis je zaradi nekaterih trditve povzročil na Ravnah veliko razburjenje. Na članek je reagiral tudi mag. Lojze Vrečko, predsednik Uprave Slovenskih železarn. Reviji je poslal krajše besedilo, ki zanika sporne novinarjeve trditve. Uredništvo revije je njegov zapis objavilo 15. maja.

Zaradi objektivnega informiranja smo se odločili, da ga natisnemo tudi v Informativnem fužinarju.

Urednica

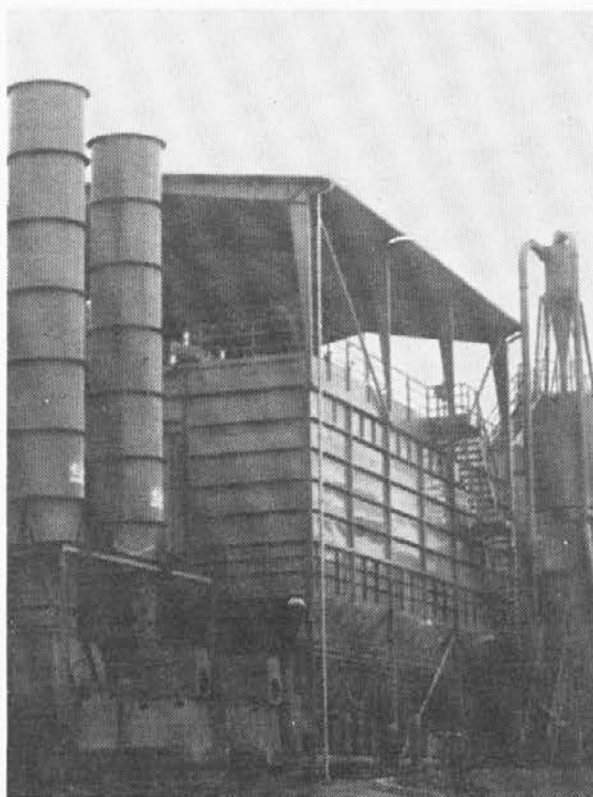
"Vaš neimenovani vir iz vodstva Slovenskih železarn vam je podtaknil nekaj debelih neresnic! Predpostavljam, da v uredništvu revije MAG nimate namena z neresnicami razburjati Korošceve. Zato prosim, da objavite naslednje:

1. Ni nikakršnega tajnega načrta za "postopno uničenje koroškega železarstva". Nasprotno: skupaj s poslovodstvi ravenskih družb iščemo najoptimalnejše rešitve, s katerimi želimo na Koroškem ohraniti večstoletno tradicijo fužinarstva, seveda v novih, za industrijo žal nič kaj prijaznih razmerah. Novo strategijo razvoja slovenskega jeklarstva do leta 2005 skupaj s predvidenimi vlaganji nameravamo vladi Republike Slovenije predložiti do konca tega leta.

2. Vodstvo Slovenskih železarn ni sprejelo nikakršnega sklepa o zaprtju peči UHP na Ravnah! Nasprotno: sprejet je projekt protihrupne zaščite, ki nas bo skupaj s stroški preselitve okoliških stanovalcev veljal okoli štiri milijone DEM. Kot že povedano, prihaja edina nevarnost za peč UHP iz njenega neposrednega okolja!

3. Kadrovska sestava nove Metalove vodilne ekipe (razen direktorja) je ostala nespremenjena! Novi direktor Brane Žerdoner je z ozirom na svoj osebni profil in poslovni koncept na novo porazdelil nekatere pristojnosti in pooblastila, v ekipo pa je vključil še dva dodatna sodelavca. Takšna sestava vodilne ekipe zagotavlja nadaljevanje dosedanje poslovne politike Metala. Podtikanja o eksekutorskih namerah v ravenski metalurgiji in celo o selitvi sedeža družbe v Štore so plod slabe obveščeniosti ali celo zlonamernosti vašega informatorja!

4. Svetovalec Metalovega poslovodstva (in ne vodstva Slovenskih železarn) dr. Ingo Piorko je prejel le s pogodbo določeno bruto plačo, ki je vsebovala tudi odškodnino za vse njegove materialne stroške v zvezi z bivanjem na Ravnah. Čeprav je pogodba to predvidevala, ni dr. Piorko prejel nikakršnih dodatnih nagrad! Tudi v naši novi firmi

KOPO WEST v Nemčiji prejema plačo, ki ne vključuje nikakršnih provizij ali lastniških deležev.

Zahvaljujem se vam za objavo diagrama s prikazom poslovnih rezultatov Slovenskih železarn v obdobju sanacije: vaši bralci so si iz njega lahko sami - ne glede na nekatere tendenciozne trditve v članku - ustvarili objektivno sliko o naših poslovnih prizadevanjih in dosežkih."

Mag. Lojze Vrečko, predsednik
Uprave Slovenskih železarn, d. d., Ljubljana

KULTURNA KRONIKA

5. in 6. aprila so se po Mežiški dolini vrstile predstave lutkovnega abonmaja. Gostovalo je lutkovno gledališče **Luft** iz Ljubljane z igrico Wilhelma Hauftha **Začarana Ladja**.

8. aprila je gledališka skupina DU Prevalje na Selah gostovala s predstavo **Prisegam**. Upokojenke so igrale še 13. aprila v Črni in 14. aprila v Doliču.

10. aprila je bilo v Črni 31. srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov iz Mežiške doline z naslovom **Naše pesmi naj donijo**. Sodelovali so otroški zbori osnovnih šol iz Črne, Kotelj, Mežice, z Leš, Juričevega Drejčka, Prežihovega Voranca in Koroških jeklarjev ter otroški zbor Mlada Podjuna iz Pliberka. Predstavili so se še mlajši mladinski zbor OŠ Prevalje ter mladinski zbori OŠ Koroških jeklarjev in Mežice ter župnije Prevalje.

Pelo je več kot 450 mladih pevk in pevcev, za nastop so se naučili skupno 39 pesmi različnih vrst, od ljudskih do domačih in tujih umetnih skladb. Tako srečanje dokazuje, da se da z mladimi pevci veliko narediti in upati je, da jim bo ostalo veliko lepih spominov na sodelovanje v šolskem zboru. To jim bo lepa dota za življenje.

12. aprila je bila v Koroški osrednji knjižnici na Ravnah predstavitev knjige **Zvonka Robarja Nevarne mreže**. Pel je oktet TRO, na citre sta igrali učenki GŠ Ravne, brali sta Hedvika Gorenšek in Ajda Vasle, avtorja in knjigo so predstavili Majda Kotnik-Verčko, Mojca Potočnik in Andrej Grošelj.

12. aprila je gledališka skupina KUD Leše uprizorila komedijo **Jara meščanka** v Libeličah, 13. aprila v Podgorju, 14. aprila v Trbonjah, 19. aprila na Prevaljah in 21. aprila na Strojni.

13. aprila je bil v Družbenem domu na Prevaljah koncert **Komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane**. Pod umetniškim vodstvom Andreja Petrača (po rodu z Raven).

Jedro koncerta so sestavljala mladostna dela znanih skladateljev, "napisana tako za izvajalce kot za poslušalce", zato so koroški ljubitelji klasične glasbe doživeli lep umetniški večer.

15. aprila so v Likovnem salonu na Ravnah odprli razstavo slik **Velika narava** akademske slikarke **Brigite Požegar**. Odprta je bila do konca meseca.

15. aprila so za velik glasbeni dogodek na Koroškem poskrbeli pevci in zborovodja ruskega

dvornega zbora **Mihail I. Glinka** iz Sankt Petersburga. V prevajški farni cerkvi so priredili koncert spevov ruske pravoslavne liturgije in narodnih pesmi. Predstavili so se resnični mojstri svoje glasbene zvrsti. Polno cerkev poslušalcev so navdušili tako s skupno zapetimi pesmimi kot v solističnih točkah.

Gostom v pozdrav sta zapela domači mešani zbor pod vodstvom Jožka Kerta in moški zbor Vres z dirigentko Almiro Rogina, pozdravila pa sta jih župnik Gabrijel Cizelj in župan Maks Večko.

Zbor iz Rusije je na Prevaljah nastopil v okviru evropske velikonočne turneje, gostovanje je pripravilo Združenje prijateljev umetnosti Lumen iz Trziča.

19. aprila so na proslavi 100-letnice slovenjgraške **bolnice** v združenem zboru peli iz Mežiške doline zbori Mato iz Črne, Strojnska Reka, DU Prevalje in nekateri cerkveni zbori.

19. aprila je bilo v Koroški osrednji knjižnici na Ravnah potpisno predavanje **D. Potočnika Kambodža - Laos - Vietnam**.

20. aprila so v Črni proslavili 5-letnico delovanja noneta Črnjanski pobi. Na koncertu so sodelovale Strune izpod Pece.

22. aprila je KUD Franci Paradiž v Domu kulture na Ravnah uprizorilo **Molierovo komedijo Zdravnik po sili**. Gimnazijska gledališka skupina je pod vodstvom prof. Silve Sešel 23. aprila nastopila še na območnem srečanju v Murski Soboti.

26. aprila je bila v Družbenem domu na Prevaljah občinska **proslava ob dnevu upora**. Nastopili so Pihalni orkester ravnenskih železarjev ter recitatorja Mitja Šipek in Stanko Arnšek. Govoril je župan Maks Večko.

27. aprila je bil v Mežici slavnostni koncert ob **95-letnici Pihalnega orkestra Rudnika Mežica**.

Na sklepni prireditvi **Koroška poje** v Slovenj Gradcu sta nastopila zbora Mato in Vres.

30. aprila je bil v Železarni Ravne promenadni koncert Pihalnega orkestra ravnenskih železarjev.

Mojca Potočnik

 NOVE KNJIGE
V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI
RAVNE

- Almanah Evropske unije : osnovne informacije, zdajšnja organiziranost in najpomembnejši podatki o Evropski uniji. - Ljubljana : Co Libri, 1995
- Attenborough, D.: Zasebno življenje rastlin. - Ljubljana : Cankarjeva založba, 1996
- Caddy, E.: Odpiranje notranjih vrat. - Ljubljana : Rea, 1995
- Cecchini, M.: Morske dobrote. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1995
- Damij, T.: Uvod v poslovno informatiko in računalništvo. - Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 1995
- Galeša, M.: Specialna metodika individualizacije. - Radovljica : Didakta, 1995
- Glosar zgodovinskega domoznanstva. - Maribor : Mednarodni inštitut arhivskih znanosti pri Pokrajinskem arhivu, 1995
- Grile, P.: Pravo vrednostnih papirjev. - Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1996
- Hočevar, M.: Govorimo angleško. - Ljubljana : Cankarjeva založba, 1995
- Hribar, P.: Microsoft Word 7.0 za Windows 95. - Nova Gorica : Flamingo, 1995
- Ivanko, Š. - M. Brejc : Strukture in procesi v organizaciji. - Ljubljana : Visoka upravna šola, 1995
- Ivanuša-Bezjak, M.: Kako iskati zaposlitev. - Maribor : Rotis, 1995
- Ivanuša-Bezjak, M.: O podjetništvu. - Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1996
- Košir, M.: Otrok in mediji. - Ljubljana : Zveza prijateljev mladine Slovenije, 1995
- Križanič, F.: Gospodarstvo Slovenije : ekonometrična študija obdobja 1986-1992-1994. - Ljubljana : Prokonto, 1995
- Lenarčič, M.: Vode v Sloveniji. - Nazarje : Epsi, 1995
- Lisac, A.: Mrežni marketing - racionalna odločitev. - Ljubljana : Lisac & Lisac, 1995
- Meje demokracije. - Ljubljana : Liberalna akademija, 1995
- Morton, A.: Diana. - Ljubljana : DZS, 1996
- Naravno otroštvo : praktični vodnik za prvih sedem let otrokovega življenja. - Radovljica : Didakta, 1995
- Novak, B.: Šola na razpotju. - Radovljica : Didakta, 1995
- Podobnik, A.: Raznolikost živih bitij 1. - Ljubljana : DZS, 1995
- Pogačnik, V.: Pojmovanje inteligentnosti. - Radovljica : Didakta, 1995
- Rupel, D.: Edinost, sreča, sprava. - Ljubljana : Mihelač, 1996
- Russel, C. - S. Crawford : Nadgradimo znanje za Windows 95. - Izola : Desk, 1995
- Silber, L.: Smrt Jugoslavije. - Ljubljana : Co Libri, 1996
- Srebot, R.: Potovanje v tišino : sprostivna vzgoja za otroke. - Ljubljana : DZS, 1996
- Strnad, J.: Fiziki. - Ljubljana : Mihelač & Nešović, 1995
- Šinkovec, J.: Zbirka vzorcev pogodb in aktov. Civilno, gospodarsko pravo in pravo gospodarskih družb. - Ljubljana : Uradni list RS, 1996
- Tisnikar, J.: Jože Tisnikar : risbe. - Ljubljana : EWO, 1996
- Trampuž, M.: Predpisi o avtorski in sorodnih pravicah. - Maribor : Rotis, 1995
- Trkovnik, M.: Pot do uspeha s pozitivno mislijo. - Ljubljana : samozaložba, 1995
- Vidmar, J.: Kulturni problem slovenstva. - Ljubljana : Cankarjeva založba, 1995
- Whelan, B. M.: Barvna harmonija 2 : priročnik za ustvarjanje kreativnih barvnih kombinacij. - Ljubljana : SOFTproject, 1995
- Zavarovanje in utrditev obveznosti. - Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1995
- Zbirka izpitnih nalog s poskusne mature 1994. - Ljubljana : Republiški izpitni center, 1994

Izbor: Darja Molnar

LISTNICA
UREDNIŠTVA

Kot ste opazili, je tokratni Fužinar debelejši za štiri strani. Predvidevamo, da si bomo poleti tudi v uredništvu (kot mnogokje v proizvodnih družbah) privoščili dvotedenski kolektivni dopust in zato avgusta glasilo ne bo izšlo (izšle pa bodo Novice). Obseg izpadle številke bomo razdelili med majsko, junijsko, julijsko in mogoče še septembrsko številko. Informacij tako ne bo manj, bodo le bolj časovno razpršene. Poletje je pač čas dopustov, ko se utrip življenja in dela umiri, ko je tudi dogodkov, primernih za objavo, manj ("čas kislih kumaric"). Že v preteklosti je v poletnih mesecih izhajala dvojna številka glasila, zato menimo, da boste bralci našo odločitev sprejeli z razumevanjem.

Urednica

IŠČETE DOBREGA
VODOVODNEGA
INSTALATERJA?

Vodovodno napeljavo v hiši, hlevu in bloku (kopalnice, kuhinje - možnost zidarja in pečarja) ter razna drobna popravila (čiščenje bojlerjev in odtokov, popravilo pip, zamakanja ipd.) vam obrtniško kakovostno in z garancijo ter po solidni ceni naredimo oziroma opravimo kjerkoli v Sloveniji. Telefon (064) 218 427, non - stop (tajnica), osebno pa zvečer po 20. uri ali zjutraj do 8. ure.

Š P O R T

ODBOJKA

Od jeseni dalje bomo na Ravnah znova gledali kakovostne odbojarske predstave. Fužinarjevi odbojkarji so namreč izpolnili načrtovani cilj in se po dveh sezonah nastopanja v 1. B slovenski ligi vračajo med najboljše klube v državi. V končnici državnega prvenstva, v skupini za uvrstitev v 1. A ligo, so naši odbojkarji dosegli šest zmag in se skupaj z Minolto Bled, Krko iz Novega Mesta ter Izolo uvrstili v višji rang tekmovanja. V prihodnji sezoni bodo v tej ligi igrali še dvakratni državni prvaki Salonit iz Kanala pa Maribor Marles, Olimpija iz Ljubljane ter Pomurje iz Murske Sobote.

Prizadevanja ravnskih odbojkarjev po uvrstitvi v najkakovostnejšo ligo v državi so obrodila sadove. V prvi vrsti si čestitke zaslužijo igralci Slatinšek, Šuler, Kotnik, Legan, Zmagaj, Iglar, Kokot, Drevnšek, Verbič, Lačen, Spanžel in Brežnjak in njihov prizadeveni trener Branko Golob, ki je ekipo prevzel pred pričetkom minule sezone. Prav tako grede zahvale in čestitke neutrudnemu tehničnemu vodji ekipe Marjanu Kokolu, predsedniku kluba dr. Darku Iglarju ter seveda Robertu Stoparju, Maticu Verbiču ter številnim drugim, ki so si po svojih močeh prizadevali k uspehu. Tu mislimo predvsem na Športno zvezo Ravne - Prevalje, pa na razne sponzorje in donatorje ter na navijače, ki so ekipo spremljali tako na tekmah doma kot v gosteh.

Mladi odbojkarji Fužinarja, ki so bili lani kadetski državni prvaki, so letos na finalnem mladinskem turnirju za državno prvenstvo na Ravnah osvojili drugo mesto, kar je lep uspeh. Državni prvaki so postali mladinci Salonita iz Kanala, tretje mesto pa je pripadlo Šempetru. Mladinci Fužinarja, ki jih trenira Damjan Pogorevcnik, so nastopili v postavi: David Slatinšek, Bogdan Kotnik, Janko Tone, Miha Verbič, Primož Dirntiš, Vasja Gros, Marko Štimnikar, Robi Krenker, Rok Sobočan, Goran Jelen ter Aleš in Peter Merkač. Slatinšek, Kotnik, Tone, Sobočan in Jelen so tudi kandidati za slovensko mladinsko reprezentanco.

PLAVANJE

Na velikonočnem mitingu v Celju, bil je 13. aprila, se je od najmlajših Fužinarjevih plavalk in plavalcev izkazala Tanja Kumprej. V kategoriji starejših deklic je osvojila 1. mesto na 100 m prsno, poleg tega si je priplavalala še dve drugi mesti na 100 m hrbtno in 200 m mešano. Kumprejeva je prejela tudi pokal za najboljši rezultat mitinga v kategoriji starejših deklic. Med mlajšimi so solidno plavali Simon Strmšek, Aljaž Borko, Tina Valcl in Neža Ravšer.

Na mednarodnem mitingu v Spittalu v Avstriji, kjer je nastopilo 20. in 21. aprila okoli 350 plavalcev in plavalk, se je najbolj izkazala Lidija Breznikar, ki je v kategoriji kadetinj osvojila pet prvih mest. Med mladinkami je bila Anja Srebotnik dvakrat prva in enkrat druga, Tanja Merzdovnik pa si je priplavalala eno 1. mesto. Medalje so osvojili še: Miha Tisovnik in Tjaša Kos med kadeti oz. kadetinjami ter Iztok Knez in Tanja Kumprej med dečki in deklicami. Posebne nagrade so za najboljši rezultat mitinga v svojih kategorijah dobili: Breznikarjeva in Merzdovnikova za prvi mesti ter Srebotnikova in Kumprejeva za tretji mesti.

Plavalca Fužinarja Matjaž Čepelnik in Primož Abraham sta od 12. do 14. aprila nastopila na mitingu v Luksemburgu. Čepelnik je osvojil dve prvi mesti, in sicer na 100 in 200 m prsno med mladinci. Na krajši preizkušnji je s časom 1:07,48 dosegel nov državni mladinski rekord in izpolnil normo za nastop v naši reprezentanci na evropskem mladinskem prvenstvu na Danskem. Uvrstil se je tudi v finale med osmerico

najboljših, kjer je v absolutni kategoriji osvojil 3. mesto. Primož Abraham je startal med mladinci v disciplini 100 m delfin, kjer se je moral zadovoljiti s 3. mestom in tako ni izpolnil norme za nastop na evropskem prvenstvu.

Oba plavalca sta nastopila tudi na močnem mitingu na Dunaju, ki je bil od 26. do 28. aprila. Abraham je tudi na tem tekmovanju "lovil" normo za evropsko prvenstvo, a je tudi tokrat ostal za pričakovanim rezultatom. Njegov nastop med člani v disciplini 100 m delfin je bil dovolj le za 19. mesto. Čepelnik je v kategoriji mladincev zmagal na 100 m prsno in bil dvakrat drugi, na 200 m prsno in 200 m mešano.

ATLETIKA

V Velenju je bil 20. aprila otvoritveni miting sezone in hkrati državno prvenstvo za člane in članice v teku na 10 tisoč metrov. Uspešno so nastopili tudi atleti in atletinje KAK Ravne. V teku na 10 tisoč metrov je v okrnjeni konkurenci zmagala Mariborčanka Silva Vivod, druga pa je bila tekačica KAK Veronika Zupanc. V teku na 800 m je pri moških zmagal Uroš Verhovnik, tretji je bil Luka Leitinger. Med dekletki so prva tri mesta v teku na 800 m pripadla ravnskim atletinjam. Zmagala je Mojca Leitinger pred Metodo Videtič in Vasjo Knuplež. V teku na 300 m je bil Janez Štern tretji, v absolutni konkurenci pa se je izkazala še pionirka Mojca Vavče, ki je zmagala med članicami v teku na 100 m in bila tretja na 300 m.

KEGLJANJE

V letošnji medobčinski rekreacijski ligi je nastopilo samo 6 ekip, zmagali pa so kegljači ekipe STG ali Štranklgaša pred Koraturjem s Prevalj, Monterjem, Energetiko, DU Ravne ter Armaturami Muta. Med registriranimi kegljači so bili najboljši: Jože Lasnik (ŠTG) pred Stojanom Fišerjem (Monter) in Danilom Vovkom (Energetika), med neregistriranimi pa Dani Kremzer (Armature) pred Ferdodom Lasnikom (ŠTG) in Jožetom Razdevškom (Koratur).

Na drugem turnirju za pokale mesta Slovenj Gradec se je med moškimi od koroških kegljačev v finalni nastop uspel uvrstiti samo Rajko Podojsteršek iz Fužinarja, ki je osvojil v finalu zadnje, 8. mesto.

Na kegljišču Elektrarne Dravograd je bil tradicionalni prvomajski turnir. Med moškimi je zmagal domačin Milan Črnko pred Jožetom Lasnikom (Fužinar) in Silvom Belajem (Elektrarna), pri ženskah pa Ljuba Podbrežnik iz Šoštanja pred Majdo Verbole (Korotan) in Pavlo Garb (Sl. Gradec). Med neregistriranimi kegljači je bil najboljši Ravenčan Ferdo Lasnik.

NOGOMET

V teh dneh se končuje prvenstvo v 1. ligi MNZ Maribor (4. liga), kjer letos nastopa pet koroških ekip. Nogometaši Fužinarja so z doseženimi rezultati v spomladanskem delu prvenstva lahko zadovoljni, saj so bili uspešnejši kot jeseni. V prvih šestih kolih so doma premagali Bello violo iz Maribora ter Zlatoličje, v gosteh pa Peco ter igrali doma neodločeno proti Mejniku iz Svečine. Poraženi so bili v Radljah in v Brunšviku. O končnem razpletu v tej in ostalih ligah pa več v prihodnji številki.

GIMNASTIKA

Mlajše deklice Partizana Ravne so na državnem prvenstvu v C-programu gimnastike v Ljubljani osvojile 2. mesto v skokih z male prožne ponjave. Med posameznicami se je Jasna Rapnik uvrstila na tretje, Sara Lipovnik pa na peto mesto. Še en lep uspeh varovank profesorice Maje Marin na pomembnem tekmovanju, ki je bilo v soboto, 20. aprila.

NAJVEČ PLANINCEV NA KOROŠKEM JE NA PREVALJAH

(Z občnega zbora PD Prevalje)

PD Prevalje združuje 1760 članov in je najštevilnejše na Koroškem, v republiškem merilu pa se med 198 PD uvršča na 7. mesto.

Eden od vzrokov za množično članstvo v planinski organizaciji v kraju je tudi skrb za vzgojo mladih planincev, ki se začne že v vrtcih in nadaljuje v osnovni šoli, kjer je kar četrtina vseh učencev včlanjena v PD. Mentorice pomagajo mladinski in planinski vodniki ter gorski reševalci.

Mladi planinci z osnovne šole so se lani poleg planinske šole udeležili še treh izletov, izletniški program pa so skoraj v celoti uresničili tudi člani, saj so bili na 11 gorskih vrhovih.

Markacisti so med drugim uredili pot po Kozjem hrbtu.

Dom na Uršlji gori PD redno oskrbuje sicer le 4 mesece v letu, zunaj sezone pa je ob vikendih organizirano dežurstvo. V koči je pestro celo leto: lani se je npr. nočnega zimskega pohoda na Uršljo goro - že 14. po vrsti - udeležilo več kot 400 planincev, zimska in poletna kulturna srečanja so že tradicionalna, septembra je bilo na Gori srečanje družin, obisk pa se v postojanki poveča tudi ob mašah v bližnji cerkvi sv. Uršule. Lani se je v knjigo obiskovalcev vpisalo 10.494 planincev, med njimi 156 tujcev iz 12 držav.

Za planinsko postojanko skrbi gospodarski odsek. Člani so lani opravili tudi veliko vzdrževalnih del, z obnovitvenimi posegi - pri tem računajo na pomoč prostovoljcev - pa bodo nadaljevali še letos.

V letošnji program dela so odborniki uvrstili tudi 19 izletov ter 4 tradicionalne prireditve.

A. Č.

MIRKO PUŠNIK

1948 - 1996

*OJ TEŽKA POT, OJ TOŽNA POT,
KO OD SRCA SRCE SE LOČI!
MI SPREMLJAMO TE ŽALUJOČI,
SAJ TI NA VEKE GREŠ OD TOD.*

Simon Gregorčič

Smrt, ta čudna, skrivnostna beseda, ob kateri se nam zatrese glas ali ga nam celo vzame, ta je zopet prišla med nas v Armature.

Dragi Mirko!

V torek zjutraj je kolektiv na Muti presunila žalostna novica, da je za vedno ugasnilo tvoje življenje. Vedeli smo za tvojo bolezen, s katero si se boril v zadnjem letu dni, vendar pa smo vselej, s slehernim novim dnevom iskreno skupaj s teboj upali, da bo volja do življenja močnejša od smrti. Zmotili smo se.

Ta huda neozdravljiva bolezen je prehitela vse tvoje načrte, vse se je porušilo, vse končalo.

V Armaturah na Muti si se zaposlil 2. marca 1981 kot monter, nakar si opravljal še druga dela; vse, kar so ti naložili, vsa dela si vestno in marljivo opravil.

Čeprav je skoraj neverjetno, pa je resnica, da te ni več. S spomini na bežna vsakodnevna delovna srečanja s teboj se nam v teh dneh v mislih meša kruto dejstvo o tvoji mnogo prekratki življenjski poti.

Naše bivanje na zemlji ni stalno.

Porajamo se, ustvarjamo in ne vemo, kdaj dobimo nenaden obisk, ko pride k nam sestra smrt.

Zavedamo se, da nobena beseda sožalja, ki jo izrekamo tvoji sodelavci, ne more omiliti bolečine tvojih najbližjih, vendar naj bodo te besede izrečene iz srca in v zahvalo.

V imenu Svobodnega sindikata Armature Muta izrekam iskreno sožalje očetu Jožetu, sestram Katri, Tončki in Lojzki ter vsem ostalim sorodnikom.

Počivaj v miru tu v Ribnici, kjer si si želel, da bi ti bilo na pomlad lepo.

Sodelavci

VIDA KLINC

1954 - 1996

Vse prevečkrat se zberemo na pokopališču, da se poslovimo od katerega izmed sodelavcev. Mnogo prezgodaj, v dvainštiridesetem letu življenja, smo izgubili sodelavko Vido.

Polna mladostne energije in veselja do življenja je pred štiriindvajsetimi leti - 1. marca 1972. leta - prestopila prag železarne in se zaposlila v Strojih in delih kot čistilka.

Bila je skromna, pridna in mirna delavka. Med sodelavci je kmalu tudi spoznala moža, in postala je mati dveh hčera. V letu 1977 je opravila tečaj za žerjavovodje. Od tega leta je potem opravljala to zahtevno in odgovorno delo. Pri delu je bila previdna, nikoli pa tudi ni nergala, ko je morala na delo ponoči, v soboto ali nedeljo, saj je delo v proizvodnji zahtevalo prisotnost žerjavovodje.

Kolektivu je ostala zvesta vse do leta 1994, ko jo je od nas odtrgala huda bolezen. Verjeli pa smo, da jo bo premagala in da se bo kmalu vrnila med nas.

Pa ni bilo tako.

Pretreseni smo sprejeli vest, da je 5. maja njeno izmučeno telo klonilo smrti in da je ne bomo nikoli več videli nad nami v žerjavu.

Smrt je zaprla zadnji list v njeni knjigi življenja v mesecu cvetja, življenja, pomladi.

Zazrti v svoje delo in svoje življenje smo premalokrat našli čas zanjo in je nismo obiskali v boleznih tolikokrat, kot si je zaslužila in bi bilo prav.

Del nas odhaja z njo v grob, kot ostaja del nje tudi v naših halah in v nas samih.

Možu, hčerkama, mami in vsem sorodnikom izrekam v imenu sodelavcev iskreno sožalje.

Rudi Mlinar

KADROVSKA GIBANJA

Konec marca je bilo v ravenskih družbah, naslednicah Železarne Ravne, zaposlenih 4181 delavcev. V primerjavi s februarjem se je njihovo število zmanjšalo za 18. V treh največjih zasebnih podjetjih, ki so vključena v prikaz kadrovskih gibanj, je marca delalo 270 ljudi.

DRUŽBA	ŠT. ZAPOSLENIH
METAL	1799
RAVNE	1167
ŠTORE	632
JEKLOLIVARNA	394
STROJI IN	
TEHNOLOŠKA OPREMA	1111
NOŽI	193
ARMATURE MUTA	197
STANOVANJSKO PODJETJE	22
LOGISTIČNI CENTER	278
ENERGETIKA RAVNE	108
DE PROFUNDIS	79
TRANSKOR	74
SERPA	114
VOGARD	82

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

Marca je delovno razmerje sklenilo 8 delavcev, in sicer v Logističnem centru (3), Metalu (2), Jeklolivarni (1), Strojih in tehnološki opremi (1) ter Nožih (1).

Na novo so se v železarskih družbah zaposlili 4 delavci (2 pripravnik, 1 delavec je dobil delo za določen, 1 pa za nedoločen čas), medtem ko so bili 4 preraščeni znotraj koncerna.

Od zasebnih družb, ki so vključene v prikaz kadrovskih gibanj, so marca na novo zaposlovali le v Serpi, kjer imajo odslej (sicer le za določen čas) 2 delavca več.

Prekinitev delovnega razmerja

Delovno razmerje je prekinilo 26 delavcev, in sicer v Metalu (14), Strojih in tehnološki opremi (4), Armaturah (4), Jeklolivarni (1), Stanovanjskem podjetju (1), Logističnem centru (1) in De profundisu (1).

Poleg prerazporeditve znotraj koncerna so vzroki za prekinitev delovnega razmerja še: sporazumna prekinitev delovnega razmerja (5), potek delovnega razmerja za določen čas (3), invalidska (2) in starostna (1) upokojitve ter smrt (1).

V zasebnih podjetjih ni delovnega razmerja prekinil noben delavec.

Po podatkih IC Smeri, d. o. o. in kadrovskih oddelkov podjetij pripravila A. Č.

ZAHVALE

Ob nenadni izgubi naše drage mame in bice **Anc Pandel** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih in bolečini stali ob strani.

Hvala vsem sorodnikom, sosedom z Dobrij, prijateljem, sodelavcem službe MR, Strojev in delov, OŠ Juričevega Dreččka in znancem, ki ste nam izrekli ustno in pisno sožalje, darovali cvetje, sveče ter nam drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala gospodu Petru za ganljive besede slovesa, hvala gospodu župniku za opravljeni obred, hvala pevcem za odpete žalostinke, ravenski godbi in Pogrebniemu podjetju Primožič.

Žalujoci: sinovi Jani, Pepi in Andrej z družinami

Ob boleči izgubi drage mame, tašče in babice **Zofije Adamič** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje, sveče in nam izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo sosedom iz Kotelj, g. župniku Raščanu za opravljeni obred, g. župnikoma z Raven in s Prevalj, g. Primožiču za organizacijo pogreba ter pevcem in godbenikom za žalostinke.

Vsi njeni

Ob boleči izgubi dragega očeta in dedija **Avgusta Krajnc** iz Otiškega vrha se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo osebju Doma starostnikov v Črnečah, pihalni godbi, pevskemu zboru, govorniku g. Ledinku, g. župnikoma za opravljeni obred in sveto mašo.

Žalujoci vsi njegovi

Ustanoviteljica Informativnega fužinarja je bila Železarna Ravne, sedaj pa izhaja za naslednja železarska podjetja: SŽ - Metal Ravne, d. o. o., SŽ - Jeklolivarno Ravne, d. o. o., SŽ - Stroj in tehnološko opremo Ravne, d. o. o., SŽ - Nože Ravne, d. o. o., SŽ - Armature Muta, d. o. o. in Energetiko Ravne, d. o. o. ter za nekatere zasebne družbe, ki so nastale iz t. i. podjetij C.

Pripravljala Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem.

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, novinarka in lektorica Mojca Potočnik, tehnična urednica Jelka Jamšek. Objavljene fotografije so prispevali: uredništvo, kadrovski službi podjetij Armature Muta ter Stroj in tehnološka oprema.

Tel. 0602 21 - 131, urednica int. 6305, tajništvo 6753, novinarka 6304.

Tisk: Grafika Prevalje.

Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128 - 92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. B

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 12: V uredništvo smo prejeli 169 rešitev.

REŠITEV VODORAVNO: RISANKA, DOBA, OKARINA, IRAN, VADI, ARAVALI, IR, SRP, RADON, STA, ANANA, PATON, AB, OMOT, TERACO, LO, EL, ECARIT, ENOLOG, ŠATO, NIT, POL, ARAK, ATO, ALI, ATI.

IZŽREBANI REŠEVALCI, ki prejmejo nagrade podjetja TA-PO & TMD, d. o. o., so:

1. NAGRADA (storitve podjetja v vrednosti 10.000 SIT) - **CVETKO KARNER**, SŽ-STROJI IN TEHN. OPREMA RAVNE, d. o. o.

2. NAGRADA (storitve podjetja v vrednosti 7.000 SIT) - **RAJKO JEVSNIKAR**, SŽ-METAL RAVNE, d. o. o.

3. NAGRADA (leseni stolček) - **VINKO URŠEJ**, SŽ-METAL RAVNE, d. o. o.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. B: Rešitev in svoje podatke pošljite (po interni pošti) do vključno 31. maja 1996 na naslov: Fužinar Ravne, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška 14, Ravne na Koroškem. Rešitev križanke in imena nagrajencev bomo objavili v prihodnji številki.

Za reševalce tokratne križanke so prispevala nagrade zasebna podjetja na območju železarne.

1. nagrada: storitve podjetja IKD, d. o. o. v vrednosti 5.000 SIT

2. nagrada: elektrotehnični material v vrednosti 3.000 SIT poklanja Eltes, d. o. o.

3. nagrada: nedeljsko kosilo za 2 osebi v hotelu Rimski vrelc poklanja Biro za varnost pri delu Ravne, d. o. o.

Veliko užitka pri reševanju križanke in srečo pri žrebul

	SAMO-GLASNIK	RIMSKA LJUBLJANA	TENIŠKO ORODJE	IRSKA REPUBLIKANSKA ARMADA	OZIRALNI ZAIMEK	MOZOLJI	UŽIVALEC MAMIL	IKO	SLOVENSKA REKA	LJUDSKI VRT	DIVJA RACA	DEL OBRAZA
VELIK MOŽ								NAJVEČJA KOPENSKA ŽIVAL				
VRSTA IGLAVCA								PREVOZNO SREDSTVO VITEŠKA IGRA V SINJU				
KUP SENA ALI ŽITA					ZNAČAJ SLOV. POSLANKA (SIMŠIČ)				VARNOSTNI SVET			
IME KARENINE				MAJHNO DEKLE KONEC ŠAHOVSKE IGRE					KOBOLT			MAJ 1996
ZBIRANJE DENARJA MED SVATI	L	A	R	M	A	ZIDNA ODPRTINA					DEŽNIKI	ŽUŽELKA, KI PIČI
if	NOČNA PTICA	NAJBOLJ RAZŠIRJENA RASTLINA	AKTINON ŠPORTNIK, KI GOJI ATLETIKO			POMLADNI MESEC GRŠKA BOG. PODZEMLJA				MOLIBDEN NAMERA, NAKANA		
NAUK O RAVNOVESJU SIL						K		DROBIŽ V INDIJI DRŽAVNA BLAGAJNA				
ENOTNI VEKTOR V MATEM.				PODROČJA, PASOVI JANKO KERSNIK		O			PREDUJEM GROBO DOMAČE SUKNO			
DELAVEC V VALJARNI						R	DEL TELESA (MNOŽ.) RESNIK VILI		A			1. IN 3. ČRKA
ANTIČNO RAČUNALO	A	V	E	K	TUJE ŽENSKO IME	A			B			
	ARABSKI ŽREBEC			KAZALNI ZAIMEK		KONJ ČRNE BARVE			A			

IME IN PRIIMEK ..... PODJETJE OZ. NASLOV .....